

مثنوی

راهنمای شعرهای جهان

جهان ساعت‌هایش را با ...

■ شاعر: نزار قبانی
■ مترجم: ستار جلیل‌زاده
■ ناشر: ثالث

نزار قبانی از برجسته‌ترین شاعران عرب که با شعرهای عاشقانه‌اش مشهور است؛ زن و عشق موضوع اصلی شعرهای قبانی‌اند. قبانی در زبان فارسی نیز خواننده‌های بسیاری دارد. بخشی از متن کتاب: محبوبم! به رگم آنانی که چشمانت را توقیف کردند دشت‌ها و جنگل‌ها را سوزاندند، به رگم آنانی که شکوفه‌های گل را توقیف کردند می‌گویم: هیچ فاتحی جز گل سرخ نیست...

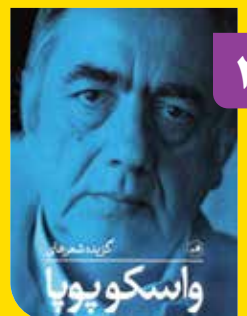
درخت زهرآگین

■ شاعر: ویلیام بلیک
■ مترجم: کامبیر
■ منوچهریان
■ ناشر: چشمه

ویلیام بلیک، شاعر شهیر انگلیسی قرن هجدهم است که برخی از شعرهای او از شاهکارهای شعر انگلیسی به‌شمار می‌رود. شعری از این کتاب: لبخندی از عشق برمی‌خیزد / و لبخندی از فریب / و لبخند لبخندها پدید آید / هرگاه این دو به‌هم برسند / چهره‌گاه از نفرت در هم فرو رود / گاه از اهانت / و غم بزرگ آن است / که بیهوده می‌خواهی / از دل برانی‌اش / زیرا در اعماق جانت ریشه کرده است...

گزیده شعرهای واسکو پویا

■ مترجم: علیرضا حسینی
■ ناشر: ثالث

واسکو پویا از آن نسل شاعران اروپای شرقی است که در عتفوان جوانی گرفتار جنگ شدند. واکنش این شاعران به اصول اساسی سوررئالیسم غالب در شعر قاره اروپا در سال‌های بین دو جنگ، سرشتی صرفاً شخصی داشت، که با همه آنچه تا آن زمان بر سرشان آمده بود تقویت می‌شد. بیشتر منتقدان ادبی در غرب کارهای واسکو پویا را یکی از بهترین نمونه‌های شعر مدرن در زبان صرب می‌دانند...

زندگی آن سوی لجن‌زار

شعرهای لوییز گلوک
شاعر آمریکایی برنده نوبل ۲۰۲۰
تصویری از شادی‌ها و چالش‌های انسانی است

بعد جدیدی به این کشمکش‌ها افزوده بودند. نمی‌گویم فایده‌ای در زندگی روزمره‌ام داشتند، اما وقتی دست به قلم می‌شدم به جای گله و شکایت از مادر می‌توانستم از «دیمیترا» (الهه کشاورزی و باروری یونان باستان) شکایت کنم. گلوک با مجموعه‌هایی چون «پیروزی آشیل» (۱۹۸۵) و «آارات» (۱۹۹۰) در ایالات متحده و خارج از کشور طرفداران بیشتری پیدا کرد. در مجموعه‌شعر «آارات» سه ویژگی وجود دارد که بعدها در سایر شعرهای او تکرار شدند: موضوع زندگی خانوادگی، هوش ساده و درک و برداشت درستی از تألیف و ترکیب عناصر که کتاب را به مجموعه‌ای منسجم تبدیل می‌کند. گلوک همچنین اشاره کرده است که در این شعرها متوجه شده که چگونه سبک‌های عادی و معمولی را در شعرهای خود به کار برد. خود گلوک درباره این مجموعه می‌گوید: «درنهایت در «آارات» فهمیدم که چطور باید این لحن را پیدا کنم و آن را به کار ببرم. روی هم‌رفته «آارات» با اقبال مواجه نشد، اما من هنوز دلبستگی زیادی به آن دارم و یکی از کتاب‌های مورد علاقه‌ام است؛ هرچند در «آارات» اشعار فاقد فن بیان و زیبایی ظاهری هستند.»

کتاب‌های اولیه گلوک شامل شخصیت‌هایی است که با عواقب شکست عشقی، درگیری‌های خانوادگی فاجعه‌بار و ناامیدی وجودی دست‌وپنجه نرم می‌کنند و در آثار بعدی‌اش همچنان به بررسی درد و رنج خویش‌آزمایی می‌دهد. اولین کتاب شعر گلوک «فرزند اول» بود که در سال ۱۹۶۸ به چاپ رسید. شعرهای گلوک این مجموعه و مجموعه‌های دیگری مثل «خانه‌ای در لجن‌زار»، «باغ»، «پیروزی آشیل»، «آارات» و «زنبق وحشی»، با کاوش در عمیق‌ترین و صمیمی‌ترین احساسات، خوانندگان را به سفری درونی

دوران کودکی، زندگی خانوادگی و رابطه نزدیک با پدر و مادر و خواهر و برادر، موضوعاتی است که گلوک از آنها در شعرهایش بهره می‌گیرد و تصویری جهانی خلق می‌کند. به بیان دیگر، گلوک به دنبال مفاهیم جهانی است و در این راه از اسطوره‌ها و کهن‌الگوهای کلاسیک الهام می‌گیرد که در بیشتر آثار او می‌توان آن را دید. استفاده از پرسفون و اورودیس که از اسطوره‌های یونان هستند در واقع نقابی است برای اشاره به شخصی که در حال تغییر و تحول است و از اعتبار شخصی و جهانی برخوردار است.

خود گلوک درباره استفاده از اسطوره‌های کلاسیک و کهن‌الگوهای اساطیری در ترکیب با پیوندهای خانوادگی در شعرهایش، می‌گوید: «هر نویسنده‌ای از اولین خاطراتش در زندگی الهام می‌گیرد، از چیزهایی که در کودکی رویش تأثیر می‌گذارند، تغییرش می‌دهند یا به هیجان می‌آورندش. والدین دوراندیش من هم برایم کتاب‌هایی از اساطیر یونان می‌خواندند و وقتی که خودم به سنی رسیدم که توانستم بخوانم به خواندن آن کتاب‌ها ادامه دادم. تصاویری که از خدایان و اساطیر در ذهنم نقش بسته بسیار بیشتر از تصویر بچه‌های کوچکی است که در محله لانگ‌آیلند در شهرک ما زندگی می‌کردند. اینطور نبود که به چیزهایی که بعدها در بزرگسالی یاد گرفتم تکیه کنم تا به آثارم رنگ و لعاب فاضلانه بدهم. این مضامین در واقع داستان‌های قبل از خواب من در کودکی بودند. داستان‌های معینی هستند که با شخصیت خودم هم‌ساز هستند مثل «پرسفون» (یکی از اساطیر یونان) که پنجاه سال است گهگاهی راجع به او می‌نویسم. فکر می‌کنم به اندازه هر دختر جاه طلب دیگری با مادرم بحث‌ها و کشمکش‌هایی داشتم و این اسطوره‌ها

لیلا عبداللہی اقدم مترجم و شاعر

پس از آنکه سال‌ها شاعران از دریافت جایزه نوبل ادبیات محروم مانده بودند، سرانجام جایزه نوبل ۲۰۱۶ به باب دیلن ترانه‌سرا و خواننده آمریکایی اهدا شد، هرچند سیل انتقادات به آکادمی نوبل بابت اعطای این جایزه سرازیر شد، اما در نهایت جایزه نوبل ادبیات ۲۰۲۰ به دلیل «صدای شاعرانه متمایز لوییز گلوک که با زیبایی ساده تجربه‌های شخصی را جهانی کرده است» به این شاعر آمریکایی تعلق گرفت. آکادمی نوبل در بیانیه خود، ویژگی شعرهای لوییز گلوک را «تلاش برای شفافیت» اغلب با تمرکز بر دوران کودکی، زندگی خانوادگی و ارتباط با والدین و خواهر و برادران برشمرده است. لوییز گلوک (۱۹۴۳-نیویورک) در ۱۹۶۸ نخستین مجموعه شعرش «فرزند اول» را منتشر کرد که مورد توجه منتقدان قرار گرفت. با انتشار دومین کتابش «خانه‌ای در لجن‌زار» نام خود را به‌عنوان شاعری برجسته معرفی کرد و منتقدان از او به عنوان «کشف صدای متمایز» نام بردند. پس از آن آثار بسیاری از او منتشر شد که برایش جوایزی نیز به ارمغان آورد: «زنبق وحشی» (برنده جایزه پولیتزر و جایزه ویلیام کارلوس ویلیامز انجمن شعر آمریکا)، «شب پاکدامن و وفادار» (برنده جایزه کتاب ملی آمریکا) و «پیروزی آشیل» (برنده جایزه انجمن منتقدان ادبی آمریکا). تا پیش از جایزه نوبل، هیچ کتاب مستقلی از لوییز گلوک به فارسی منتشر نشده بود و پس از آن بود که گزینش اشعار او که شامل همه مجموعه‌های او از ابتدا تا آخرین می‌شود با عنوان «زندگی در لجن‌زار» با ترجمه محمدصادق رئیسی از سوی نشر سولار منتشر شد.